

Felszólalások, korreferátumok

dében van fejlődésünk nagy tartaléka, más út nincs. Nem vagyunk, nem lehetünk elégedettek azzal, amit mostanáig elértünk. Többre vagyunk képesek, és ehhez nem csodára kell várnunk, hanem mindenkinek kicsit jobban kell dolgoznia. Dolgozni pontosan és szépen, mert csak így érdekes, mert csak így lehet a mi társadalmunkban.

A Hazafias Népfrent tevékenységének célja, tartalma elnevezésében is tükröződik. S ha egy mozgalom egész tevékenységével azt sugározza, hogy hazafias, hogy népi, akkor természetes, hogy azonosul azokkal a szocialista célokkal, amelyek egész népünket, hazánkat felemelik, átalakítják. Azonosul azzal a politikával, amelynek célja a fejlett szocialista társadalom megvalósítása. Nemzeti egység és szövetségi politika a szocializmusért! Ebben kifejeződik életünk, munkánk értelme, a nép, a nemzet boldogulása. Ez nyilvánul meg az emberek hétköznapi tetteiben, magatartásában. A munkásoktól és pártja számára a nemzeti összefogás sohasem volt taktika. Pártunk mindig hangsúlyozta, hogy a szocializmus építése az egész nép műve. Ezért szövetségi politikánk erősítése, szocialista nemzeti egységünk szilárdítása feladataink megvalósításának egyik legfontosabb feltétele. Csak a szocialista társadalomban azonosnak az osztályok és rétegek alapvető érdekei.

A mi társadalmunkban a dolgozók nemcsak végrehajtói, hanem létrehozói is az elgondolásoknak. Nálunk minden embernek joga és kötelessége, hogy a közösséget és saját személyét érintő ügyekben egyaránt segítse a döntések kialakítását, segítse a végrehajtást. Szocialista elveink közül a legnemesebbek egyike az, hogy igényli a dolgozó ember beleszólását saját sorsának alakításába. Ez a rendszer lényege, ezért hangsúlyozzuk egyre erőteljesebben a szocialista demokrácia fejlesztését, érvényesülését. Ezért teszünk újabb és újabb erőfeszítéseket, hogy még többen vállaljanak részt közös ügyeinkből, életünk megannyi kérdésének eldöntésében.

Szocialista fejlődésünk mai színvonalán elengedhetetlen a szocialista demokrácia még gyorsabb fejlesztése. Együttgondolkodásunk és együtteselkövetésünk a dolgozó tömegekkel a biztosítéka annak, hogy fejlődésünknek ne csak a fő vonásai, hanem a legkisebb összetevői is úgy alakuljanak, ahogyan azt szeretnénk. A szocialista demokrácia sokszínű és mindennapos érvényesülése társadalmunk szilárdságát, erkölcsi erejét, politikánk szocialista jellegét sugározza.

Társadalmunk a munka társadalma. Minden, ami ebben az országban felépült, a dolgozó emberek kezénemét viseli. A haza gyarapodása eddig is két kezünk munkájából született. Életünk évről évre gazdagodik, szépül. De senki sem tekintheti befejezettnek ezt a művet. Még többet akarunk, és még többet tudunk tenni önmagunkért és népünkért. Tudjuk, hogyha holnap jobban akarunk élni, gyorsabban akarunk fejlődni, akkor még jobban kell dolgoznunk. Tudjuk, hogy nincs helye az eredményeink fölötti megnyugvásnak, a tetlenkedésnek. Helye van azonban a szorgalomnak, a fejlődést segítő gondolatoknak és tetteknek. Helye van a jobb, a szervezettebb munkának, a nagyobb felelősségnek, a szellemi és anyagi javainkkal való gondos és ésszerű takarékoskodásnak, tartalékaink feltárásának. És ami különösen fontos: erősíteni kell a munka tisztelgését, megbecsülését!

Arra törekszünk, hogy a mi társadalmunkban csak

a tisztességesen végzett munkával lehessen boldogulni, és egyre jobban élni. Tudjuk, hogy vannak még hazánkban olyan emberek, akik szeretnek aratni, de vetni nem. Mindent elkövetnek, hogy ne kelljen dolgozniuk, és helyenként ez még sikerül is. Az ilyen életfelfogás lehetősége azonban szűkül. Változtatni akarunk azon is, hogy még vannak, akik kevesebbet keresnek, mint amennyit munkájuk után megérdemelnének. Ugyanakkor egyesek ma még többet kapnak, mint amennyit munkájuk után kapniuk kellene — ezen változtatni kell!

A tisztességesen végzett munka megbecsülése, a szakma szeretetére való nevelés semmi mással nem helyettesíthető. Ezért még inkább el kell ismernünk a munkahelyi közhatalomhoz hű törzsgárdatagokat, a munkájukat jól végző dolgozókat, a társadalomért felelősséget érző cselekvő embereket. Az adja rangot mindenkinek, hogy mennyit tesz le a közösség asztalára. Azokat illesse a megbecsülés, akik tudásuk, szorgalmuk, erejük legjavát adják a társadalomnak. Sokasodnak azok, akik öntudattal és felelősséggel a saját boldogulásukkal együtt a társadalom ügyét is szem előtt tartják, és ezt tettekkel bizonyítják. A dolgozók legjobbjai, a törzsgárdatagok, a szocialista brigádok serege napról napra példamutatóan viszi előre közös dolgainkat. Hatalmas belső erő ez. Azt akarjuk, hogy a munkahelyen, a kollektívákban azoknak legyen mértékadó a szavuk, akiket a közösségek ott a legjobbaknak tartanak.

Tisztelt Kongresszus!

Amikor ma a népfrentmozgalomtól a szocialista hazafiság kiteljesedésének segítését várjuk, akkor a megteremtett út egyenes folytatását kérjük. A szocialista hazafiság nemcsak elkötelezettséget jelent nemzeti múltunk haladó hagyományai mellett, hanem mindenekelőtt elkötelezettséget, felelősséget mai munkánkért, a szocializmus építéséért, a haladásért. Szocialista hazafiságunk elválaszthatatlan a proletár nemzetköziségétől. Egyaránt jelenti a fejlett szocialista társadalom felépítéséért és a szocializmus világméretű győzelméért vívott harcunkat. A mi hazafiságunk: cselekvő hazafiság. Szeretünk népünk és hazánk, a szocializmus ügyéért nem dicsekvő szónoklatokkal, hanem országépítő tettekkel bizonyítani. Ismerjük meg és szeressük meg jobban szülőföldünket, lakóhelyünket, nemzeti kultúránkat, forradalmi hagyományainkat. Legyünk büszkének népünk alkotásaira, sikereire. A népfrent sajátos mozgalmi eszközeivel segítse, hogy dolgozó osztályaink, rétegeink mind sokoldalúbban kapcsolódjanak be hazánk felvirágoztatásáért, gyorsabb előrehaladásáért folytatott munkába.

Tisztelt Kongresszus!

Kedves Elvtársaink! Elvtársak! Népünk egyetért a szocializmus programjával, és kész egyre többet tenni érte. A Hazafias Népfrent mozgalma az eddigieknél is többet akar, és képes is tenni, de a társadalom is többet vár tőle. A Hazafias Népfrent tegye közzé, hogy a karoljon fel mindent, ami hasznos, ami jó, szep és emberi, ami életünknek szebbé teszi, előbbre viszi. Vállalt feladataink teljesítéséhez sok sikert kívánunk. Egyben a Központi Bizottság nevében szeretném a fórumon is biztosítani a mozgalom képviselőit, hogy a Hazafias Népfrent tisztviselői, a mozgalomban tevékenykedő százerek továbbra is számíthatnak a Magyar Szocialista Munkáspárt támogatására és megbecsülésére.

A Hazafias Népfrent Országos Tanácsának beszámolóját élénk vita követte.

JUHÁSZ ISTVÁN tsz-elnök (Szabolcs-Szatmár megye) elmondta, hogy a kongresszust előkészítő választási időszak fórumainak résztvevői jóleső érzéssel nyugtázták a szövetségi politika érvényesülését.

SZMOLNIK ÉVA munkásközlő (Heves megye) elmondta, hogy a munkások cselekvőességét jelzi, hogy a kongresszus első napján a hatvani munkáskollektívák kommunista műszakot kezdeményeztek.

BOSTAI KÁROLYNÉ, a budapesti népfrentbizottság titkára — tolmácsolva a népfrentgyűlés véleményét, javaslatát — a népfrent lakóterületi munkájának fontosságára hívta fel a figyelmet.

A mandátumvizsgáló bizottság munkájáról a testület elnöke, FAZEKÁS KÁROLY (Hajdú-Bihar megye) számolt be a kongresszusnak. Megállapította, hogy a megválasztott 800 küldöttyből 776-an vannak jelen.

A mandátumvizsgáló bizottság elnöke köszöntötte a legidősebb kongresszusi küldöttyeket, a legfiatalabb küldöttyeknek eredményekben gazdag, a maguk örömeit és a közösség javát szolgáló életet kívánt. Ezt követően a küldöttyek egyhangúlag tudomásul vették a mandátumvizsgáló bizottság jelentését.

DR. SZÁNTÓ IMRE, tanácsközlő egyetemi tanár (Csongrád megye) után (akinek felszólalását külön ismertettük), SERFÖZŐ DEZSŐNÉ, a KISOSZ megyei titkára (Vas megye) hangsúlyozta, hogy a kisiparosok, kiskereskedők munkája fontos a lakosság szolgálati igényeinek kielégítésében, s épp ezért szükséges, hogy a népfrent rájuk is figyelmet fordítson.

SZABÓ KÁLMÁN tanácsközlő egyetemi tanár, a HFN országos elnökségének tagja korreferátumában rámutatott: az elmúlt kongresszus óta a mozgalom szerves részévé vált a gazdaságpolitikai munka, amelynek jelentőségét az állami szervek és a lakosság is elismeri, értékeli. Ezért jelentős a Hazafias Népfrent gazdaságpolitikai fórumai, ahol a társadalom különböző rétegeinek képviselői rendszeresen tapasztalatot cserélnek a gazdasági vezetőikkel s együtt keressik a megoldást a helyi gondokra.

DR. BÓJTI BELA meteorológus (Somogy megye) rámutatott: a mozgalomban mindenki megtalálhatja azt a hasznos társadalmi elfoglaltságot, amellyel képességei, legjobb tudása szerint járulhat hozzá a fejlett szocialista társadalom építéséhez.

BESSENYEI FERENC Kossuth-díjas színművész a színész személyiségformáló szerepéről szökött. A köznevelés fontos eszköze, hatalmas emberformáló alkotó műhelye a szocialista színház. Nemes küldetését teljesíti, amikor kilép falai közül, s elmegy a nagy gyártelepekre, a jól felszerelt kulturális központokba.

KERÉKES MÁRIA nagyüzemi munkás (Nógrád megye) a munkások népfrentbizottságokban vállalt tevékenységéről szökött.

Ezután GÁSPÁR SÁNDOR az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a SZOT főtitkára emelkedett szószárra. (Beszédét lapunk más helyen ismertettük.)

HAVASI MIKLÓS, a népfrent Komárom megyei titkára a népfrentbizottságok folyamatos, tervszerű munkájának szükségességéről beszökött.

ZÁVODI IMRE megyei tanácselnöke (Fejér m.) a népfrent és a tanács egyttműködésének fontosságát hangsúlyozta.

VARGA ISTVÁN technikus (Hajdú-Bihar megye) a testkultúra, testedzés, tömeg-

sport kibontakoztatásáért emelt szöket.

DR. ORTUTAY GYULA akadémikus, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának alelnöke a mozgalom művelődéspolitikai munkájáról szólva hangsúlyozta, hogy az ilyen feladatok jó megoldása biztosítéka az eredményes ipari, mezőgazdasági munkának, felelőssége az értelmiségünknek, és meghatározza minden munkánk minőségi színvonalát. A jó minőség gazdasági és egyéb előfeltételei között — mondta — az első helyen oktatásügyünk, köznevelésünk, röviden, művelődéspolitikánk áll. A köznevelődési népfrentfeladatok mind jobb megvalósításában a mozgalom jó társa a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat is.

VECSY LÁSZLÓNÉ háztartásbeli, Ózd város nőbizottságának elnöke (Borsod-Abaúj-Zemplén megye) a nőbizottságoknak a lányok, asszonyok közeleti tevékenysége kibontakoztatásáért végzett erőfeszítéseivel foglalkozott.

DR. KOLLER MIHÁLY, a Magyar Vadászok Országos Szövetségének főtitkára utalt arra, hogy a környezetvédelmi tevékenység fellendülésében, a környezetvédelmi törvény létrejöttében jelentős része van a népfrentnek.

SENYI ISTVÁN GYULÁNÉ, a népfrent országos tanácsának titkára korreferátumában hangsúlyozta:

A népfrentmozgalom napjainkra széles politikai mozgalmommá fejlődött. Az elmúlt hónapokban a népfrent tanácsközlő és választási fórumain mintegy félmillió állampolgár vett részt és tízezrek szólaltak fel. Sokszor kérdezik, hogy miért van szükség a 4165 helyi és területi népfrentbizottság működésére. A válasz: közös politikai célokért dolgozunk, olyan politikai feladatok megoldásán munkálkodunk, amelyek — hogy úgy mondjam — időköz — vagyis konkrét társadalmi célokhoz, térhez és feladatokhoz kötöttek. A nagy számú testület tevékenységében lényeges, hogy több százezer társadalmi aktivistával dolgozunk, formáljuk, szervezzük a lakosság politikai cselekvési egységét.

DR. VEDRES MARGIT, körzeti orvos (Pest megye) arról beszökött, hogy a rákterápiás járásban megkülönböztetett figyelmet fordítanak a népfrent és a különböző rétegek kapcsolatának kialakítására.

DR. LÉKAI LÁSZLÓ bíboros, esztergomi érsek, primás, a katolikus püspöki kar elnöke hozzászólásában kiemelte: a katolikus egyház örömmel tekint vissza arra a harmonikus kibontakozásra, amelynek során — a Vatikán és a magyar állam tárgyalásának eredményeként — a teljes hierarchiája, püspöki kara élén a primás-érsekkel, helyreállt. Sőt, VI. Pál pápa úgy döntött, hogy a régi tradíciókra tekintettel a bíboros testületbe is meghívta a primást. A magyar egyháznak és az államnak is érdeke, hogy a kettőjük között kialakuló viszony továbbra is kedvezően fejlődjön. Ezért mindkét félnek javára válik, hogy az eddigi megállapodásaikat betartsák. A sokoldalú belső békés fejlődést csak akkor tudjuk kibontakoztatni, ha a külső, a nemzetek közötti békét segítjük megőrizni. Ez az állandó gondja államunknak és a békeszerető népeknek, de a világegyháznak is. A tartalmas beszámoló és a kongresszus elé terjesztett programot — alaposan átgondolva, még elmélyültebb párbeszédre való készséggel — elfogadom — mondta befejezősül.

HORVÁTH GYÖRGY tsz-elnök (Fejér megye) a háztáji és kisegítő gazdaság helyzetével foglalkozott.

KADAR JUDIT művezető (Szolnok megye), annak jelentőségét méltatta, hogy a népfrentban öregek és fiatalok egyetértésben, eredményesen tevékenykednek a helyi célok megvalósításáért.

DR. NYILAS JÓZSEF egyetemi tanár (Budapest), elmondta, hogy az V. ötéves terv — a világgazdaság radikális változásai, a tőkés piacokon uralkodó rendkívül kieleztt verseny ismertetésében — reális, egyenes fejlesztést biztosító gazdaságpolitikai célokat tűzött ki.

PALÓCZ IMRE tsz-elnök (Bács-Kiskun megye): elmondta, hogy a népfrentbizottságokban jelentős számban tevékenykednek mezőgazdasági dolgozók, szövetkezeti parasztek, ezen keresztül mind jobban bekapcsolódnak a közügyekbe.

DEÁK GÁBOR, a KISZ KB titkára kiemelte: népfrent munkájának és erőfeszítésének eredményeként az utóbbi három évtizedben a szocialista Magyarország számottevő tényezővé vált a haladásért küzdők, az igazságos társadalmat meg-

valósítók táborában. Ifjúságunk örömmel és természetesen büszkeséggel vállalja ezt az örökséget, s tudja, hogy bizalomra azzal kell válaszolnia, hogy legjobb tudása és képessége szerint gyarapítja hazánk eredményeit, gyakorlati tettekkel bizonyítja felelősségérzetét. Az utóbbi években gyümölcsöző együttműködés jellemezte a népfrent és a KISZ kapcsolatát. Az ifjúsági szövetség elsősorban pártunk politikájának következetes megvalósításával válik aktív részesevé a népfrent további feladatainak megoldásában.

KERTÉSZ LÁSZLÓNÉ, pedagógus (Veszprém megye) az általános iskola nyolc osztályát el nem végzetek sajnálatos statisztikájával hívta fel a figyelmet arra: a nevelés ügye társadalmi ügy.

SZOKOLAY SÁNDOR, KB titkára kiemelte: többek között arról szökött, hogy a szakmai neveléshez és a testkultúrához hasonlóan nagy figyelmet kellene fordítani az érzelmi nevelésre is, amelynek a művészet, a zenekultúra fontos eszköze.

Dr. Szántó Imre:

A helytörténelmi kutatások elmélyítik a szocialista hazafiságot

A párt és a Hazafias Népfrent nemegyszer hívta fel a figyelmet, hogy bátrabban, lelkesebben nyúljunk haladó hazafias hagyományainkhoz — így a helyi haladó hagyományokhoz is —, hogy nemzetünk történelmünk és művelődésünk minél gazdagabb feltárt örökségével alapozzuk meg ifjúságunk és dolgozó népünk hazafias nevelését.

A szocialista lokálpatriotizmus nélkülözhetetlen erőforrása a társadalom életében, helyileg és országosan is. A szülőföldhöz, lakóhelyhez, munkahelyhez fűződő szeretet, és az ezek korszerű alakítására kifejtett szellemi vagy fizikai erőfeszítés és felelősségérzet nemcsak helyi jelentőségű, hanem az állami társadalmi fejlődésnek is egyik legfontos tényezője. A nemzeti fejlődés ugyan nem egyszerű, a helyenként elért eredmények összegezéséből tevődik össze, annál több is, és végső minőségében más is. Mégis annyi bizonyos, hogy a helyi fejlődés az országos fejlődésnek nélkülözhetetlen, szerves alkotóeleme és tényezője. A szocialista lokálpatriotizmus és a szocialista patriotizmus tehát nemcsak kölcsönösen kiegészíti, hanem kölcsönösen fel is telelezi egymást.

A helytörténelmi kutatások nagyon jelentős vonása, hogy fel akarják tárni az emberek aktív tevékenységét, építőmunkáját, harcát a gazdasági, a társadalmi és kulturális továbbhaladásért. Helytörténelmi kutatásaink és ismeretterjesztésünk célja, hogy a magyar nép haladó, demokratikus, forradalmi és szocialista hagyományainak felelevenítésével erősítsük a nemzeti összefogás és a szocialista hazafiság gondolatát.

A felszabadulás óta nagy politikai, gazdasági és kulturális változások történtek hazánkban. Sürgető feladat, hogy a magyar nép életében a fontos fejlődési állomásokat helyi viszonylatban fenntartsuk a történelmi emlékek számára. A helyi krónikák, statisztikai táblázatok és gazdag dokumentációs képanyag felhasználásával kr-

titik beszámolókra rögzítetik az újépitésnek és a szocializmus építésének azt a hatalmas munkáját, amely hazánkban 1945 óta folyik. Mindentűn nagy idők szemtanúi vagyunk; ennek eredményeit meg kell rögzítenünk. Ezekből a helytörténelmi munkákból tevődik össze a nagy harcnak összefoglaló története, amelyet a békéért, az újépitésért, a szocializmus alapjainak lerakásáért, majd teljes felépítéséért folytatunk.

A szocializmus emberéhez elsősorban a munkásoktól, harcos, felszabadító hagyományai, mindenekelőtt a szervezett munkásmozgalom tradíciói állnak a legközelebb. A helytörténelmi kutatások megismerésétől többek között a pártvezetőknek és öreg munkások szóbeli közléseinek feljegyzése. Az üzemi munkáinak feltárása, az egymást váltó munkásgenerációk életének, a gyár fejlődésének, termelési és műszaki színvonalának bemutatása közvetlen szerepet tölt be az üzemi kollektíva kialakulásában.

A magyar munkásoktól történelméhez a legszorosabban kapcsolódnak a nem proletár dolgozó osztályok, a parasztság osztályharcos hagyományai. A munkáspárt szocialista haladó hagyományainak ápolása sürgősen írja elő annak megvizsgálását, milyen szervezeti és ideológiai hatása volt a munkásmozgalomnak a parasztságra. Meg kell mutatnunk, hogyan alakult egyes vidékeken a munkásság és a parasztság szövetsége, milyen történelmi fázisokon ment át, amíg eljutott a mai helyzetéhez, amikor a munkásság és a dolgozó parasztság együtt építi hazánkban is a szocialista társadalmat.

Egy kis falu, vagy város történelméről is kitűnik, hogy dolgozó elődeink nyomorúságos, gondokkal teli élete, szenvedése, áldozata és harca nem volt hiábavaló. Ők „csinálták” azt a helyi történelmet, amihez most a mi részesei vagyunk. A helyi viszonylatban a most mi viszzük teljesedésbe és fejlesztjük tovább — jogos örökösként — az elődök értékes örökségét.